

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд

МАКЕДОНИЯ В КИНОТО НА БЪЛГАРИЯ, СЪРБИЯ И ЮГОСЛАВИЯ ПРЕЗ ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА XX ВЕК

за придобиване на образователна и научна степен „доктор” с кандидат докторант Михаела Йорданова Василева и научен ръководител доц. д-р Снежана Димитрова.

Рецензент: Проф. д.н. Божидар Стефанов Манов

Рецензентско встъпление: В началото на тази рецензия си позволявам кратко неакадемично „своеволие“. Темата на дисертационния труд ме интересува поне по две причини. Първата е чисто професионална – почти 50 години се занимавам с филмова критика (плюс история и теория на екранните изкуства). Втората е подчертано лична, генетично придобита и наследена: дядо ми Теохар поп Михайлов (1869 – 1940) е родом от Крушово, участник в Илинденското въстание. След поражението, с майка му бягат от Крушово и се установяват първо в Кюстендил, после в София. Тук научава, че има задочна присъда 101 години каторга като един от „душманите на империята“. Но умира не като харамия, а от преплитане на червата в една от софийските болници навръх Нова 1941 година! Смъртта му все пак е съвпаднала с тържествени новогодишни фойерверки, но оставя сама жена - вдовица и все още неомъжена дъщеря (майка ми).

Дотук с личното „неакадемично своеволие“!

И веднага следва да отбележа, че темата е изключително интересна, неразработена достатъчно в българската научна територия, еднакво любопитна и полезна както в чисто исторически план, така и в кинематографичен контекст. Историческата съдба на региона и географската област Македония по твърде любопитен и в определена степен уникален начин разклонява наблюденията, историческото проучване и

научните обобщения в три посоки, свързани с три национални кинематографии (българската, сръбската, югославската)! Това обстоятелство предоставя и същевременно предполага сложно историческо проучване и не по-малко трудно научно осмисляне на разнородния практически материал и то в последователни исторически периоди, и при различни историко-политически обстоятелства. Тази безспорна трудност вече сама по себе си аргументира сериозно внимание към труда на докторантката Михаела Василева и предопределя съответна респектираща оценка както за нейната амбициозна задача, така и като удовлетворяващо научно осъществяване.

Във фундамента на успешния дисертационен труд е впечатляващата документална основа, която е осветена и професионално подбрана, задълбочено проучена и много добросъвестно осмислена в аспекта на научното изследване. Разбира се, това е резултат от сериозен изследователски труд на докторантката, но безспорно умело насочвана и компетентно напътствана от научния ръководител доц. д-р Снежана Димитрова. Тук имам предвид изключително подробното и компетентно проучване на всички подходящи източници, които са професионално класифицирани в правилно групирани работни категории като: историографски изследвания с общо исторически характер; други свързани с историята на киното като изкуство и като филмова индустрия; други свързани с изобразителното изкуство, в т.ч. и фотографски изследвания; етноложки изследвания; енциклопедични справочници и указатели; и разбира се интернет източници, без които не може да мине нито едно съвременно научно изследване от всяка област на знанието. Освен това всички проучени документи и източници са коректно класифицирани като публикувани и непубликувани; като монографии или статии; или в други подкатегории: спомени, биографични бележки, пътеписи, доклади, рапорти,

писма на съвременници и т.н. Така класифицираната документална основа е цитирана на 24 страници в заключителната част на дисертационния труд!

Отделям специално внимание на толкова подробното и изчерпателно документално проучване, защото то предполага и предопределя в голяма степен правилното структуриране на дисертационния труд и аргументираната научна класификация на вътрешните подтеми, логично дефинирани в съдържателното описание.

Още в Увода докторантката аргументира актуалността на темата „с оглед значението на Македонския въпрос, заради днешните негови политически употреби и афективната реалност на историческия опит“. Срещу подобна аргументация не може да има никакви възражения. С подобна убедителност са дефинирани обектът и предметът на дисертационния труд, тъй като е добре известно, че „В исторически контекст, за около половин век, Македония като географско понятие претърпява ред трансформации“. Цитатите са на авторката и са лаконична форма на общия дисертационен тезис. И на трето място „Времевата рамка на дисертационния труд обхваща цялата първа половина на XX век“, което коректно е отбелязано още в заглавието на труда.

Също в Увода авторката добре дефинира целта на изследването, кръга от изследователски въпроси и задачите на дисертационния труд, които напълно оправдават нейния научен интерес. (Любопитна подробност е работата на английския кинооператор Чарлз Райдър Нобъл, който осъществява първите киноснимки по българските земи през 1903 г. В неофициални тълкувания се появява тезата, че той може би е работил с разузнавателни задачи под прикритие като кинооператор. Така че, „основанията на българската историческа наука да реабилитира английския кинооператор като основоположник на седмото изкуство (в България и на Балканите) и като пропагандатор на освободителната мисия на българското

революционно движение по света“ е може би малко пресилена от научна гледна точка.

След като в първата глава на дисертацията авторката основателно разглежда кинематографичния и исторически контекст на филмите до Първата световна война, тя насочва вниманието си към творческата работа и естетическите характеристики на филмите на братя Манаки. И посвещава цялата втора глава на темата „Македония“ в тяхното творчество. Това решение има своя вътрешна логика, тъй като битолските братя Милтон и Янаки Манаки са не само първи действащи кинематографисти от и на територията на Балканите, но реално оставят забележително за своето време творчество с редица филмови материали (над 100 документални обекта и репортажи), безценни от днешна гледна точка преди всичко като исторически свидетелства; но на второ място и с определени кинематографични качества. Основополагащото им място на Балканите бе повод големият гръцки режисьор Тео Ангелопулос (1935-2012) да ги постави в центъра на своя игрален филм „Погледът на Одисей“ (1995) именно като първи местни кинематографисти. Сюжетът се развива в търсене на изгубен, непроявен филм на Братя Манаки от времето преди Балканите да бъдат разделени от националистически страсти. А екранният разказ започва с известния документален филм на братята, в който баба им преде вълна. Затова неслучайно често ги наричат „балканските братя Люмиер“!

Но друго възможно структурно решение допуска и можеше да бъде направено малко разместване при проследяване на историческата фактология. А именно основателният и заслужен интерес към делото на братя Манаки да бъде след проследяване на дейността на британския кинематографист Чарлз Нобъл по простата причина, че той, без да е автор от региона (и в този смисъл е формално извън темата на дисертационното

изследване, тъй като неговите филми са продуцирани от американски продуцент) е хронологично и исторически безспорно първия кинематографист, който „качва“ географската област Македония на големия световен киноекран! Но тази подредба в крайна сметка е решение на авторката, нейно право и което е най-важно, не омаловажава качествата на изследването и не ощетява пълнотата на обхванатия исторически материал.

Така че в избраната структура на авторския текст в третата глава на дисертационния труд „Визуалната памет за Илинден“ и по-точно в частта „Илинденската серия на Чарлз Райдър Нобъл“ личността и дейността на британския кинематографист е аргументирано и подробно описана. Авторката се позовава коректно на публикации и книги на безспорния изследовател на ранното кино в България и на Балканите д.н. Петър Кърджилов и отчасти на Костадин Костов. Липсва обаче (по разбираеми причини) цялостната, обемна и изключително подробна монография “The Cinematographic Activities of Charles Rider Noble and John Mackenzie in the Balkans.” (Volume One and Two)¹ от Петър Кърджилов, издадена на английски език (в превод на Ивелина Петрова) през 2020 г. в Обединеното кралство от Научно издателство „Кеймбридж“, Нюкасъл в два отделни тома с общ обем над 900 страници, с факсимилета на много оригинални документи и други илюстрации. Книгата е безспорен принос и към британската историография, и е достъпна практически в целия свят. Но у нас са само 4-те авторски екземпляра (!) на Кърджилов. Тази забележителна

¹ 1. The Cinematographic Activities of Charles Rider Noble and John Mackenzie in the Balkans (Volume One). Cambridge Scholars Publishing, 2020, Lady Stephenson Library, Newcastle upon Tyne, NE6 2PA, UK, 424 p. [Peter Kardjilov, translated from Bulgarian by Ivelina Petrova, ISBN (10): 1-5275-4902-X; ISBN (13): 978-1-5275-4902-9]

2. The Cinematographic Activities of Charles Rider Noble and John Mackenzie in the Balkans (Volume Two). Cambridge Scholars Publishing, 2020, Lady Stephenson Library, Newcastle upon Tyne, NE6 2PA, UK, 484 p. [ISBN (10): 1-5275-5772-3; ISBN (13): 978-1-5275-5772-7]

книга е ценно изследване, което внася изключително подробна, достоверна и важна фактология за цялото балканско кино от началото на XX век.

Особено важна за целостта на дисертационния труд е четвъртата глава „Институционализиране на киното. Македония в кинопропагандата“. В нея позоваването на редица исторически изследвания от авторитетни историци предоставя възможност за логичния извод, че „Първата световна война е и първия модерен сблъсък на новоизградените стройни системи от нормативно урегулирани държавни органи за контрол и цензура на комуникацията“. Пропагандният аспект на киното като визуална медия е заложен във формалното и неформално регулиране на филмопроизводството и разпространението в социалните условия на трите страни от географския регион и при съответните управленски аспекти в техните държавни структури, а именно България, Сърбия и Югославия през първата половина на XX век. А това проследяване и сравнителният исторически анализ е приносно изясняване на институционализирането на киното (и в частност по отношение на темата „Македония“) в конкретните условия след Първата световна война и през първата половина на миналия век. Така че, четвъртата глава на дисертационния труд затваря логично заявената изследователска задача с убедителен научен резултат.

Към края на тази рецензия смятам за важно да отбележа безспорните научни приноси на дисертационния труд. Те са поднесени с разумна самооценка, без ненужно и недопустимо самонадскачане, без мегаломански амбиции. На фона на общата историческа картина през различни периоди от изследователския интерес (първата половина на XX век), коректно са отбелязани личните приноси на авторката, които са защитени от конкретното съдържание на пасажите с подчертани киноисторически факти и техния достоверен анализ. Посочените шест авторски приноса в текста са обективно верни: първи исторически разказ за Македония чрез екранния

летопис, посветен на областта; добавен е важен историческия и културен пласт в анализа на филмите на братя Манаки, който отсъства в други предходни подобни изследвания, а това се отразява в идентификацията и датировката на някои от техните филми; филмовата естетика на двамата кинематографисти се доуточнява в конкретен историко-етнографски контекст (без да е първи такъв опит); част от политическите събития, на които братя Манаки посвещават своите филмови произведения надхвърлят досегашния аналитичен обseg в някои съществуващи български и сръбски исторически изследвания, напр. посещението на султан Мехмед V Решад в Македония и Косово и други; уточнява се датирането на някои от първите филми на братя Манаки; трудът допълва летописни страници на национално-освободителното движение на македонските българи в годините след Първата световна война; очертава се взаимовръзката на кинопроцеса в Европа с този на Балканите, като са изведени много общи характеристики на развитието му в България и Югославия, както по отношение на законодателството, така и като медийна функция.

Отбелязаното още в началото на рецензията обемно и пълноценно проучване на документалната основа на дисертационния труд (всички селектирани, проучени, цитирани или обобщени източници, без които целостта на изследването не би била възможна), в крайна сметка предпоставя завършената цялост и безспорни научни качества на изследването. Тази добре аргументирана наличност и добросъвестното ѝ използване придава на труда впечатляваща изчерпателност, безспорна достоверност, текстова убедителност и в крайна сметка цялостна научна стойност. Защото само подобен авторски подход в издирваческата работа плюс зряло обобщаване на обхванатия материал, успешно извеждане на научната логика и убедително защитени авторски тези са в основата на положителния научен резултат!

В допълнение трябва да се отбележи, че Михаела Василева има пет публикации, свързани с темата на дисертацията, в сериозни реферирани издания.

И след като посочените по-горе положителни качества на настоящия дисертационен труд са ясни, си позволявам да добавя, че съвсем естествено и логично би било неговото възможно продължение от същата гледна точка, със същата авторска концентрация и задълбочено разглеждане и през втората половина на XX век. Там, разбира се, фактическият материал е много по-голям, анализът му много по-труден и много по-жилав за научна систематизация и пълноценно обобщение. Но качествата на докторанта Михаела Василева (а тогава тя вече ще е д-р Василева) дават увереност за успешно справяне с такава обемна и трудна задача, която ще допълни по убедителен начин твърде интересната тема през още по-интересен исторически период! Моето поощрение в тази посока е не само добавка към общото ми положително мнение от настоящия дисертационен труд, но и професионална грижа за развитието на един млад учен с безспорни качества и от друга страна, реална възможност за пълноценно осветяване на една твърда интересна материя от близката история на балканското кино и в частност, на българския сегмент в него.

В завършек искам да подчертая, че дисертационният труд на кандидата Михаела Василева следва да бъде оценен по достойнство с висока оценка, която ми дава основание за аргументирано финално рецензентско заключение: Приемам дисертационния труд за успешно разработен в процеса на подготвянето му и успешно защитен пред настоящото научно жури. Поради това с убеденост и удовлетворение гласувам с ДА.

10 март 2025 г.

Проф. д.н. Божидар Манов

REVIEW

of the dissertation work

MACEDONIA IN THE CINEMA OF BULGARIA, SERBIA AND YUGOSLAVIA IN THE FIRST HALF OF THE 20TH CENTURY

for the acquisition of the educational and scientific degree of "doctor" with candidate **doctoral student** Mihaela Yordanova Vasileva and scientific supervisor Assoc. Prof. Dr. Snezhana Dimitrova.

Reviewer: Prof. Dr. Bozhidar Stefanov Manov

Reviewer's introduction: At the beginning of this review, I allow myself a brief non-academic "arbitrariness". The topic of the dissertation work interests me for at least two reasons. The first is purely professional - for almost 50 years I have been engaged in film criticism (plus history and theory of screen arts). The second is emphatically personal, genetically acquired and inherited: my grandfather Teohar pop Mihaylov (1869 - 1940) was a native of Krushovo, a participant in the Ilinden Uprising. After the defeat, he and his mother fled from Krushovo and settled first in Kyustendil, then in Sofia. Here he learned that he had been sentenced in absentia to 101 years of hard labor as one of the "enemies of the empire". But he died not as a bandit, but from a tangle of intestines in one of the Sofia hospitals on New Year's Eve 1941! His death nevertheless coincided with solemn New Year's fireworks, but he left behind a wife - a widow and a still unmarried daughter (my mother).

So much for personal "non-academic willfulness"!

And I should immediately note that the topic is extremely interesting, not sufficiently developed in the Bulgarian scientific territory, equally curious and useful both in a purely historical sense and in a cinematic context. The historical fate of the region and the geographical area of Macedonia in a very curious and to a certain extent unique way branches the observations, historical research and scientific generalizations in three directions, related to three national cinematographies (Bulgarian, Serbian, Yugoslav)! This circumstance provides

and at the same time implies a complex historical study and no less difficult scientific understanding of the heterogeneous practical material, and in successive historical periods, and under different historical and political circumstances. This indisputable difficulty already in itself argues for serious attention to the work of the doctoral student Mihaela Vasileva and predetermines a corresponding respectful assessment both for her ambitious task and as a satisfying scientific realization.

At the foundation of a successful dissertation is the impressive documentary basis, which is illuminated and professionally selected, thoroughly researched and very conscientiously thought out in the aspect of scientific research. Of course, this is the result of serious research work by the doctoral student, but undoubtedly skillfully directed and competently guided by the scientific supervisor Assoc. Prof. Dr. Snezhana Dimitrova. Here I mean the extremely detailed and competent study of all appropriate sources, which are professionally classified into correctly grouped working categories such as: historiographical studies of a general historical nature; others related to the history of cinema as an art and as a film industry; others related to the fine arts, including photographic studies; ethnological studies; encyclopedic reference books and indexes; and of course internet sources, without which no modern scientific study in any field of knowledge can do. In addition, all studied documents and sources are correctly classified as published and unpublished; as monographs or articles; or in other subcategories: memories, biographical notes, travelogues, reports, reports, letters of contemporaries, etc. The documentary basis classified in this way is cited on 24 pages in the final part of the dissertation!

I pay special attention to such a detailed and exhaustive documentary study, because it presupposes and largely determines the correct structuring of the dissertation work and the reasoned scientific classification of the internal subtopics, logically defined in the substantive description.

Already in the Introduction, the doctoral student argues for the relevance of the topic "in view of the importance of the Macedonian question, because of its current political uses and the affective reality of historical experience". There can be no objections to such an argument. The object and subject of the dissertation work are defined with such persuasiveness, since it is well known that "In a historical context, for about half a century, Macedonia as a geographical concept undergoes a series of transformations". The quotes are by the author and are a laconic form of the general dissertation thesis. And thirdly, "The time frame of the dissertation work covers the entire first half of the twentieth century", which is correctly noted in the title of the work.

Also in the Introduction, the author well defines the purpose of the study, the range of research questions, and the tasks of the dissertation, which fully justify her scientific interest. (A curious detail is the work of the English cinematographer Charles Ryder Noble, who made the first cinematographic shots on Bulgarian lands in 1903. In unofficial interpretations, the thesis appears that he may have worked on intelligence tasks undercover as a cinematographer. So, "the grounds of Bulgarian historical science to rehabilitate the English cinematographer as the founder of the seventh art (in Bulgaria and the Balkans) and as a propagandist of the liberation mission of the Bulgarian revolutionary movement around the world" is perhaps a bit exaggerated from a scientific point of view.

After the author thoroughly examines the cinematic and historical context of the films up to the First World War in the first chapter of the dissertation, she turns her attention to the creative work and aesthetic characteristics of the films of the Manaki brothers. And she devotes the entire second chapter to the topic of "Macedonia" in their work. This decision has its own internal logic, since the Bitola brothers Milton and Yanaki Manaki are not only the first active cinematographers from and on the territory of the Balkans, but they actually left behind a remarkable body of work for their time with a number of film materials

(over 100 documentary objects and reports), invaluable from today's point of view, first of all as historical evidence; but secondly, with certain cinematic qualities. Their fundamental place in the Balkans was the reason for the great Greek director Theo Angelopoulos (1935-2012) to place them at the center of his feature film "The Gaze of Ulysses" (1995) precisely as the first local cinematographers. The plot develops in search of a lost, unreleased film by the Manaki Brothers from the time before the Balkans were divided by nationalist passions. And the screen story begins with the brothers' famous documentary, in which their grandmother spun wool. That is why it is no coincidence that they are often called the "Balkan Lumiere brothers"!

But another possible structural solution allows for and could have been made a small shift in following the historical facts. Namely, the well-founded and deserved interest in the work of the Manaki brothers would be after following the activities of the British cinematographer Charles Noble for the simple reason that he, without being an author from the region (and in this sense is formally outside the topic of the dissertation research, since his films were produced by an American producer) is chronologically and historically indisputably the first cinematographer to "bring" the geographical area of Macedonia to the big world cinema screen! But this arrangement is ultimately the author's decision, her right and, most importantly, does not belittle the qualities of the research and does not harm the completeness of the historical material covered.

So, in the chosen structure of the author's text in the third chapter of the dissertation work "The Visual Memory of Ilinden" and more precisely in the part "The Ilinden Series of Charles Ryder Noble" the personality and activities of the British cinematographer are well-argued and described in detail. The author correctly refers to publications and books by the undisputed researcher of early cinema in Bulgaria and the Balkans, Ph.D. Petar Kardzhilov and partly by Kostadin Kostov. However, what is missing (for understandable reasons) is the complete, voluminous and extremely detailed monograph "The Cinematographic

Activities of Charles Rider Noble and John Mackenzie in the Balkans.” (Volume One and Two)¹ by Petar Kardzhilov, published in English (translated by Ivelina Petrova) in 2020 in the United Kingdom by Cambridge Scientific Publishing House, Newcastle in two separate volumes with a total volume of over 900 pages, with facsimiles of many original documents and other illustrations. The book is an indisputable contribution to British historiography, and is available practically throughout the world. But in Bulgaria there are only 4 author's copies (!) of Kardzhilov. This remarkable book is a valuable study that provides extremely detailed, reliable and important facts about the entire Balkan cinema of the early twentieth century.

Particularly important for the integrity of the dissertation is the fourth chapter "Institutionalization of Cinema. Macedonia in Cinema Propaganda". In it, the reference to a number of historical studies by authoritative historians provides an opportunity for the logical conclusion that "The First World War was also the first modern clash of the newly built streamlined systems of normatively regulated state bodies for control and censorship of communication". The propaganda aspect of cinema as a visual media is embedded in the formal and informal regulation of film production and distribution in the social conditions of the three countries in the geographical region and in the relevant management aspects in their state structures, namely Bulgaria, Serbia and Yugoslavia in the first half of the twentieth century. And this tracing and comparative historical analysis is a contributing clarification of the institutionalization of cinema (and in particular with regard to the topic "Macedonia") in the specific conditions after the First

¹ 1. The Cinematographic Activities of Charles Rider Noble and John Mackenzie in the Balkans (Volume One). Cambridge Scholars Publishing, 2020, Lady Stephenson Library, Newcastle upon Tyne, NE6 2PA, UK, 424 p. [Peter Kardjilov, translated from Bulgarian by Ivelina Petrova, ISBN (10): 1-5275-4902-X; ISBN (13): 978-1-5275-4902-9]

2. The Cinematographic Activities of Charles Rider Noble and John Mackenzie in the Balkans (Volume Two). Cambridge Scholars Publishing, 2020, Lady Stephenson Library, Newcastle upon Tyne, NE6 2PA, UK, 484 p. [ISBN (10): 1-5275-5772-3; ISBN (13): 978-1-5275-5772-7]

World War and in the first half of the last century. So, the fourth chapter of the dissertation logically closes the stated research task with a convincing scientific result.

At the end of this review, I consider it important to note the undeniable scientific contributions of the dissertation. They are presented with reasonable self-assessment, without unnecessary and unacceptable self-aggrandizement, without megalomaniac ambitions. Against the background of the general historical picture during different periods of research interest (the first half of the twentieth century), the author's personal contributions are correctly noted, which are protected by the specific content of the passages with emphasized film-historical facts and their reliable analysis. The six author's contributions in the text are objectively true: the first historical account of Macedonia through the screen chronicle dedicated to the region; an important historical and cultural layer has been added to the analysis of the Manaki brothers' films, which is absent in other previous similar studies, and this is reflected in the identification and dating of some of their films; the film aesthetics of the two cinematographers is further specified in a specific historical-ethnographic context (without being the first such attempt); some of the political events to which the Manaki brothers dedicate their film works go beyond the previous analytical scope in some existing Bulgarian and Serbian historical studies, e.g. the visit of Sultan Mehmed V Reshad to Macedonia and Kosovo and others; the dating of some of the Manaki brothers' first films is specified; the work complements the chronicle pages of the national liberation movement of the Macedonian Bulgarians in the years after the First World War; the interrelationship of the film process in Europe with that in the Balkans is outlined, and many common characteristics of its development in Bulgaria and Yugoslavia are deduced, both in terms of legislation and as a media function.

The voluminous and comprehensive study of the documentary basis of the dissertation work, noted at the beginning of the review (all selected, studied, cited

or summarized sources, without which the integrity of the study would not be possible), ultimately presupposes the complete integrity and undisputed scientific qualities of the study. This well-argued availability and its conscientious use give the work impressive comprehensiveness, undisputed credibility, textual persuasiveness and ultimately overall scientific value. Because only such an authorial approach in the research work plus a mature generalization of the covered material, successful derivation of the scientific logic and convincingly defended authorial theses are the basis of the positive scientific result!

In addition, it should be noted that Mihaela Vasileva has five publications related to the topic of the dissertation, in serious refereed publications.

And since the above-mentioned positive qualities of the present dissertation work are clear, I allow myself to add that it would be quite natural and logical for it to be continued from the same point of view, with the same authorial concentration and in-depth consideration in the second half of the twentieth century. There, of course, the factual material is much larger, its analysis much more difficult and much more tenacious for scientific systematization and full-fledged generalization. But the qualities of the doctoral student Mihaela Vasileva (and then she will already be Dr. Vasileva) give confidence for successfully coping with such a voluminous and difficult task, which will convincingly complement the very interesting topic during an even more interesting historical period! My encouragement in this direction is not only an addition to my general positive opinion of the current dissertation, but also a professional concern for the development of a young scholar with unquestionable qualities and, on the other hand, a real opportunity to fully illuminate a solid and interesting subject from the recent history of Balkan cinema and, in particular, the Bulgarian segment within it.

In conclusion, I would like to emphasize that the dissertation work of the candidate Mihaela Vasileva should be evaluated on its merits with a high score, which gives me grounds for a reasoned final review conclusion: I accept the

dissertation work as successfully developed in the process of its preparation and successfully defended before the present scientific jury. Therefore, with conviction and satisfaction, I vote YES.

March 10, 2025

Prof. Dr. Bozhidar Manov